

Isti'āze en Besmele: het nieuwe jaar ingaan door bescherming bij Allah te zoeken en in Zijn Naam te starten

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿وَمَا يَنْزِعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ تُزْعًا فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾
سُورَةُ فَصَّلَتْ ٤١: ٣٦

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله ﷺ:
« كُلُّ كَلَامٍ أَوْ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يَفْتَحُ بِذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَهُوَ أَبْتَرُ، أَوْ قَالَ أَطْعَمَ »
ابن حنبل، مسند، ٣٦٠/٢

Geliefde gelovigen!

Wij zijn opnieuw een nieuw kalenderjaar ingegaan. Tijd is een van de meest waardevolle zegeningen die aan de mens in vertrouwen zijn gegeven. Elk nieuw jaar is een kans om het verleden te evalueren en de toekomst beter en gezegender te maken. Wanneer een gelovige een nieuw jaar ingaat, vernieuwt hij niet alleen de kalender, maar ook zijn intentie en zijn hart. De sleutel tot deze vernieuwing is het zoeken van toevlucht bij Allah en het beginnen van elke daad in Zijn Naam.

Broeders en zusters!

Isti'āze betekent: “toevlucht zoeken bij Allah tegen de vervloekte satan”. In de Koran wordt in zeventien verzen gesproken over het zoeken van toevlucht bij Allah. De profeet Noeh zocht toevlucht bij Allah tegen het vragen van iets waar hij geen kennis van had (surah Hūd, 47); de profeet Yūsuf zocht toevlucht tegen het vervallen in zonde (surah Yūsuf, 23); en de profeet Mūsā zocht toevlucht bij Allah tegen het vervallen in woede tegenover zijn volk (surah al-Baqara, 67).

Onze Heer leert ons ook: **“Wanneer jij de Koran reciteert, zoek dan toevlucht bij Allah tegen de vervloekte satan.”**¹ Zo leert Hij ons om op elk moment Zijn bescherming te vragen. *Isti'āze* is niet alleen iets wat vóór het reciteren van de Koran wordt uitgesproken; het is ook een toevluchtsoord wanneer wij boos worden, tot zonde worden aangetrokken of wanneer influisteringen ons hart binnendringen. In dit verband zegt onze Heer: **“En als een slechte influistering van de satan jou prikkelt, zoek dan onmiddellijk toevlucht bij Allah. Voorwaar, Hij is de Alhorende, de Alwetende.”**² De surahs al-Falaq en an-Nās zijn smeebeden die de gelovige beschermen tegen zowel zichtbare als verborgen kwaden.

Geliefde broeders en zusters!

Besmele betekent: elke goede daad beginnen in de Naam van Allah. Wanneer wij “Bismillāhir-Raḥmānir-Raḥīm” zeggen, vragen wij om de barmhartigheid en hulp van Allah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle. De besmele is het bewustzijn van dienaarschap: de dienaar schrijft zijn handelen niet aan zichzelf toe, maar verbindt het aan Allah.

In de Koran wordt, bij de vermelding van de brief van de profeet Sulaymān, gezegd: **“Voorwaar, deze is van Sulaymān, en hij begint in de Naam van Allah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle.”**³ Hiermee wordt duidelijk gemaakt dat de besmele een goddelijke vorm van etiquette is.

Onze Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) heeft ook gezegd: **“Elke betekenisvolle uitspraak of handeling die niet begint met de verheven besmele, is zonder zegen en blijft zonder resultaat.”**⁴

Om te begrijpen bij welke woorden en daden de besmele wordt uitgesproken, is de term “*dhi bāl*” uit de hadith van groot belang. Deze term omvat alle betekenisvolle, belangrijke, bewuste en toegestane handelingen. Wanneer wij aan tafel gaan zitten, het huis verlaten, met werk beginnen, aan een reis beginnen, een gesprek starten, de wassing verrichten en het gebed beginnen, spreken wij de besmele uit. Het uitspreken van de besmele brengt zegen in het handelen en versterkt de band tussen de dienaar en zijn Heer. De gelovige die de besmele uitspreekt, zegt daarmee als het ware: “Ik doe deze daad niet in mijn eigen naam, maar omwille van het welbehagen van Allah.”

De besmele is tevens het symbool van een moraal van barmhartigheid, want zij bestaat uit twee namen van Allah die barmhartigheid uitdrukken: *Raḥmān* en *Raḥīm*. Elke uitspraak en elke handeling die met de besmele begint, stelt barmhartigheid, rechtvaardigheid en mededogen centraal.

Waardevolle gelovigen!

Bij het binnengaan van het nieuwe kalenderjaar is onze wens als volgt: laten wij dit jaar onze harten beschermen tegen influisteringen. Laten wij ons bezighouden met goede en mooie daden en onze Heer smeken om onze werken met zegen te voltooien.

Laten wij daarom onze tong en ons hart sieren met de *isti'āze* en de besmele. Laten we niet vergeten: een jaar dat wordt begonnen door toevlucht te zoeken bij Allah, gaat verder met Zijn barmhartigheid; een daad die wordt gestart in de Naam van Allah, eindigt met zegen.

Onze Heer! Bescherm onze harten en onze gedachten met de *isti'āze*. Zegen onze werken met de besmele. Maak het nieuwe kalenderjaar, in het algemeen voor de hele mensheid en in het bijzonder voor de moslims, tot een jaar van barmhartigheid en vrede. *Amin*.

¹ Nahl 16:98

² Fussilet 41:36

³ Neml 27:30

⁴ HM8697 Ibn Hanbel, II, 360